

Vanligen förknippar man akvarellmåleri med luftiga skira landskapsmålningar, men så behöver det naturligtvis inte se ut. Akvarell kan målas så väl täckande som transparent, men färgens lyskraft bärs alltid av underlaget. En annan faktor som påverkar lyskraften är antalet färgblandningar. Med för många blandningar förkvävs och slocknar färgen till ett optiskt grått. Vidare har papperskvalitéer och processformat oftast fått styra bildernas storlek i akvarellkonsten. Detta har inte bekymrat Heli Sammalisto som just nu visar akvareller i högdelen på Konstens Hus. Hon gör sina målningsunderlag av ihoplimmade tapetbitar, handdukar, örngott, papperspåsar och annat hon hittar på sina excursioner ut till sin barndomsö, där hon växte upp i finska Åbolands skärgård. Ingen bor numera kvar på ön, men byggnader, minnen och miljöer finns ännu kvar där. Sammalistos konstnärsskap började i mogen ålder, men redan som ung var hon intresserad av bild. Hon var amatörmålare fram till 46 års ålder då hon, sedan barnen vuxit upp, började på konsthögskolan.

På dessa ibland över två meter stora minneskarteringar målar hon sina bilder. Vid första anblicken verkar de abstrakta, sedan ser man att det är stora motiv. När man tittat igenom utställningen ser man till slut att det är i stort sett samma motiv på alla bilder. Det är ett slags stillebenbilder där den grunda bildytan oftast upptas av vad som synes vara en stor kruka fylld av egendomliga buketter av blommor och föremål. När det är som bäst får hon färgen att klinga rent i ackord och man känner tydligt akvarellfärgens styrka med sitt inneboende ljus. Då är det bara välgörande att det optiskt gråa spelar med i samma målning. Som exempelvis i den vackra bilden *Soluppgång - Auringon nousu* eller i den pampiga målningen *Stjärntöcken-Tähtisumu*. Men ibland slocknar färgerna betänkligt. Färgen bärs inte alltid av underlaget utan pigmentet sugas in och mattas. Detta kan naturligtvis bero på underlaget men i förekommande fall också på färgbehandlingen. Ibland känns färgerna smutsiga i blandningarna, tånjda över gränsen till utmattning, det blir ingen klang kvar utan bara kropp.

Det finns förvisso en förförelse i Sammalistos storformat och intentioner som kan få oss att bortse från detta men det påverkar eftersmaken.

Utställningen har en svit av sju små målningar som heter *Väckningar I-VII- Heräämisiä I-VII*, här blir skärpan annorlunda beroende på större färgkontrast. Motiven är blommor men med en klart erotisk underton, ett inte så ovanligt tema inom konsten.

Heli Sammalisto har ett fritt och välgörande respektlöst förhållande till det traditionella akvarellmåleriet. Det finns en härlig målarglädje i det hon gör men hon bör nog ge sig tid att understundom skölja penslarna i rent vatten.

Bertil Sundstedt